

32001R1338

4.7.2001

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

L 181/6

UREDBA SVETA (ES) št. 1338/2001
z dne 28. junija 2001
o določitvi ukrepov, potrebnih za zaščito evra pred ponarejanjem

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti tretjega stavka člena 123(4) te Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽²⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropske centralne banke ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba Sveta (ES) št. 974/98 z 3. maja 1998 o uvedbi evra ⁽⁴⁾ predvideva, da bodo Evropska centralna banka (ECB) in nacionalne centralne banke (NCB) držav članic EMU dale v obtok bankovce evra in da bodo države članice EMU dale v obtok kovance evra 1. januarja 2002; sistem za zaščito evra pred ponarejanjem mora biti zato sprejet hitro, da bo pripravljen za izvajanje, preden bodo bankovci in kovanci evra dani v obtok.
- (2) Dogovori, sklenjeni z Aktom Sveta z 26. julija 1995 o sestavi Konvencije o ustanovitvi Evropskega policijskega urada (Konvencija o Europolu) ⁽⁵⁾ in Sklepom Sveta z 29. aprila 1999 o razširitvi Europolovega mandata na obravnavo ponarejanja denarja in plačilnih sredstev ⁽⁶⁾, so namenjeni boju proti ponarejanju na splošno.
- (3) V svojem okvirnem sklepu z 29. maja 2000 o naraščajoči zaščiti s kaznimi in drugimi sankcijami pred ponarejanjem v zvezi z uvedbo evra ⁽⁷⁾ je Svet sprejel določbe, s katerimi

se po kazenskem pravu s pomočjo učinkovitih ukrepov zagotovi ustrezna zaščita evra.

- (4) Ukrepi za zaščito evra pred ponarejanjem zadevajo Skupnost kot del njene odgovornosti v zvezi z enotno valuto; pravnega varstva evra ne more zadovoljivo zagotoviti samo ena država članica, saj bodo bankovci in kovanci evra v obtoku tudi zunaj meja držav članic EMU. Zato je treba sprejeti predpis Skupnosti, ki bo opredeljeval ukrepe, potrebne za to, da bodo bankovci in kovanci evra krožili v ustreznih pogojih, s čimer se zagotovi splošna učinkovita in dosledna zaščita evra pred dejavnostmi, ki bi verjetno ogrozile njegovo verodostojnost, in se torej sprejmejo ustrezni ukrepi, da bo vse pravočasno pripravljeno pred 1. januarjem 2002.

- (5) Za namene uporabe te uredbe je treba opredeliti ali prevzeti že obstoječe opredelitve nekaterih pojmov, kot so ponarejanje evra, tehnični in statistični podatki ter nacionalni organi, pristojni za raziskovanje, med drugim zaradi zbiranja in analize podatkov o ponarejanju, vključno s centralnimi uradi, ki jih predvideva člen 12 Ženevske konvencije.

- (6) Zagotoviti je treba, da se tehnični in statistični podatki, ki jih zberejo pristojni nacionalni organi o ponarejenih bankovcih in kovancih evra ter, če je to le mogoče, o neodobrenih bankovcih, pošljejo ECB, hkrati pa je treba pristojnim nacionalnim organom in Komisiji, skladno z njenimi odgovornostmi, omogočiti dostop do takih podatkov. Predvideno je tudi, da bo imel Europol na podlagi sporazuma med njim in ECB dostop do takih podatkov.

- (7) Center za analizo ponarejenega denarja (CAC), ustanovljen in voden pod okriljem ECB, v skladu s smernico ECB ⁽⁸⁾ centralizira klasifikacijo in analizo tehničnih podatkov o ponarejenih bankovcih.

⁽¹⁾ UL C 337 E, 28.11.2000, str. 264.

⁽²⁾ Mnenje je bilo dano 3. maja 2001 (še neobjavljeno v Uradnem listu).

⁽³⁾ UL C 19, 20.1.2001, str. 18.

⁽⁴⁾ UL L 139, 11.5.1998, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 2596/2000 (UL L 300, 29.11.2000, str. 2)

⁽⁵⁾ UL C 316, 27.11.1995, str. 1.

⁽⁶⁾ UL C 149, 28.5.1999, str. 16 in popravek v UL C 229, 12.8.1999, str. 14.

⁽⁷⁾ UL L 140, 14.6.2000, str. 1.

⁽⁸⁾ Smernica Evropske centralne banke z dne 26. avgusta 1998 o nekaterih določbah v zvezi z bankovci evra, kakor je bila spremenjena 26. avgusta 1999 (UL L 258, 5.10.1999, str. 32).

- (8) Tehnični načrt za ravnanje s ponarejenimi kovanci evra, ki ga je Svet sprejel 28. februarja 2000, se nanaša na sistematično zbiranje tehničnih informacij o ponarejanju evra s strani ECB, ustanovitev Evropskega tehničnega in znanstvenega centra (ETSC) na evropski ravni za tehnično analizo in razvrščanje ponarejenih kovancev evra ter nacionalnih analitskih centrov za kovance (CNAC) na nacionalni ravni.
- (9) Na podlagi izmenjave pisem med predsednikom Sveta in francoskim finančnim ministrom 28. februarja in 9. junija 2000 se predvideva začasna ustanovitev ETSC, ki bo ločen in samostojen upravni organ v okviru pariške kovnice; njegove naloge morajo biti opredeljene s to uredbo; prihodnji status in stalni sedež Evropskega tehničnega in znanstvenega centra bo pravočasno določil Svet.
- (10) Poskrbeti je treba, da se ponarejeni bankovci evra predajo nacionalnim analitskim centrom (NAC) za prepoznavanje; ponarejeni kovanci naj se predajo nacionalnim analitskim centrom za kovance (CNAC).
- (11) Poskrbeti je treba, da so kreditne ustanove in katere koli druge ustanove, ki opravljajo razvrščanje bankovcev in kovancev ter njihovo distribucijo v javnosti kot poklicno dejavnost, vključno s tistimi, katerih dejavnost je menjava bankovcev in kovancev, kot so menjalnice, obvezane, da iz obtoka umaknejo bankovce in kovance evra, za katere vedo ali imajo zadosten razlog za domnevo, da so ponarejeni, in jih predajo pristojnim nacionalnim organom. Poleg tega je treba poskrbeti, da države članice v primeru, ko navedene ustanove ne opravljajo svojih obveznosti, naložijo sankcije, ki se jim zdijo primerne.
- (12) Tesno in redno sodelovanje med pristojnimi nacionalnimi organi, Komisijo in ECB mora biti organizirano tako, da zagotovi učinkovito in stalno zaščito evra, zlasti v zvezi z izmenjavo informacij, razen osebnih podatkov, vzajemno sodelovanje in pomoč med Skupnostjo in nacionalnimi organi, znanstveno podporo ter poklicno usposabljanje. V ta namen bo Komisija, brez vpliva na vlogo ECB pri zaščiti evra pred ponarejanjem, redno v ustreznem svetovalnem odboru s ključnimi akterji v boju proti ponarejanju evra (vključno z ECB, ETSC, Europolom in Interpolom) nadaljevala posvetovanja o izboljšanju pogojev za splošno zaščito evra na podlagi zakonodajnih pobud, da se okrepi zaščita pred ponarejanjem in boj proti njemu.
- (13) Za zagotovitev izmenjave popolnih, dopoljenih in primerljivih podatkov je treba poskrbeti za nacionalno centralizacijo strateških in operativnih informacij ter za obveznost posredovanja podatkov. V ta namen naj bo poskrbljeno, da bodo države članice sprejele potrebne ukrepe, s katerimi se centralnim uradom omogoči izpolnitev njihovih nalog v skladu z Ženevsko konvencijo, da se zagotovi izmenjava informacij med njimi samimi in nacionalnimi enotami Europol.
- (14) Dopolnilna narava nalog različnih partnerjev Skupnosti mora s pomočjo, ki jo lahko zagotovi Europol v skladu s sklepom Sveta z 29. aprila 1999, omogočiti združitev vseh orodij, potrebnih za zaščito evra pred škodljivimi posledicami, ki izhajajo iz nezakonitih dejavnosti ponarejanja. Europol izpolnjuje svoje naloge brez poseganja v pristojnosti Evropske skupnosti; z doslednim upoštevanjem svojih pristojnosti naj Europol in Evropska skupnost ustvarita oblike sodelovanja, ki jima omogočajo čim bolj učinkovito opravljanje njunih nalog; v ta namen je treba v skladu z ustreznimi določbami Konvencije o Europolu dati prednost organizaciji tesnega in rednega sodelovanja, ki temelji na ustreznih sporazumih med Europolom in ECB na eni strani ter med Europolom in Komisijo na drugi strani.
- (15) Glede na to, da se bo evro uporabljal v državah nečlanicah kot valuta za mednarodne transakcije, je treba predvideti strukturirano sodelovanje, ki vključuje vse pomembne akterje v primeru ponarejanja v državah nečlanicah.
- (16) Ukrepi iz te uredbe ne vplivajo na možnost držav članic, da uporabljajo svoje nacionalno kazensko pravo za zaščito evra pred ponarejanjem –

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE 1

NAMEN IN OPREDELITVE

Člen 1

Namen

1. Namen te uredbe je določiti ukrepe, potrebne za dajanje bankovcev in kovancev evra v obtok tako, da se zaščitijo pred ponarejanjem.
2. Za namen uporabe te uredbe „ponarejanje“ pomeni naslednje dejavnosti:
 - (a) kakršno koli goljufivo izdelovanje bankovcev evra ali kovancev evra na kakršenkoli način;
 - (b) goljufivo dajanje ponarejenih bankovcev evra ali ponarejenih kovancev evra v obtok;
 - (c) uvoz, izvoz, prevoz, prejemanje ali pridobivanje ponarejenih bankovcev evra ali ponarejenih kovancev evra z namenom, da se dajo v obtok, in z védenjem, da so ponarejeni;

(d) goljufivo izdelovanje, prejetanje, pridobivanje ali posedovanje:

— instrumentov, predmetov, računalniških programov in katerih koli drugih sredstev, posebno prirejenih za goljufivo izdelovanje ali predrugačenje bankovcev ali kovancev evra,

ali

— hologramov ali drugih komponent, ki služijo kot zaščita bankovcev in kovancev evra pred goljufivim izdelovanjem ali predrugačenjem.

3. Ta uredba se uporablja, brez vpliva na uporabo nacionalnega kazenskega prava, kot zaščita evra pred ponarejanjem.

Člen 2

Opredelitve

V namene te uredbe:

(a) „ponarejeni bankovci“ in „ponarejeni kovanci“ pomenijo bankovce in kovance, ki so izraženi v evrih ali imajo videz bankovcev ali kovancev evra in so bili goljufivo izdelani ali predrugačeni;

(b) „pristojni nacionalni organi“ pomenijo organe, ki so jih države članice pooblastile za:

- prepoznavanje ponarejenih bankovcev in kovancev;
- zbiranje in analiziranje tehničnih in statističnih podatkov o ponarejenih bankovcih, zlasti nacionalne centralne banke ali druge pooblaščenice organe;
- zbiranje in analiziranje tehničnih in statističnih podatkov o ponarejenih kovancih, zlasti nacionalne kovnice, nacionalne centralne banke ali druge pooblaščenice organe;
- zbiranje podatkov o ponarejanju evra in predložitev le-teh v analizo, zlasti nacionalne centralne urade iz člena 12 Ženevske konvencije;

(c) „kreditne institucije“ pomenijo kreditne institucije iz prvega pododstavka člena 1(1) Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2000/12/ES z dne 20. marca 2000 o prevzemu in izvajanju poslov kreditnih institucij ⁽¹⁾;

(d) „tehnični in statistični podatki“ pomenijo podatke, s pomočjo katerih se lahko ponarejeni bankovci ali ponarejeni kovanci prepoznajo (tehnični opis tipa ponarejanja), in podatke o številu ponarejenih bankovcev in ponarejenih kovancev glede na

njihov izvor, zlasti geografski;

(e) „Ženevska konvencija“ pomeni Mednarodno konvencijo za zatiranje ponarejanja denarja, ki je bila podpisana v Ženevi 20. aprila 1929 ⁽²⁾;

(f) „Konvencija o Europolu“ pomeni Konvencijo z dne 26. julija 1995 o ustanovitvi Europolu ⁽³⁾.

POGLAVJE 2

TEHNIČNI IN STATISTIČNI PODATKI

Člen 3

Zbiranje in dostop

1. Tehnične in statistične podatke v zvezi s ponarejenimi bankovci in ponarejenimi kovanci, odkritimi v državah članicah, zbirajo in razvrščajo pristojni nacionalni organi. Ti podatki se posredujejo Evropski centralni banki v hrambo in obdelavo.

2. Evropska centralna banka zbira in hrani tehnične in statistične podatke o ponarejenih bankovcih in ponarejenih kovancih, odkritih v državah nečlanicah.

3. Pristojni nacionalni organi in v okviru svojih pristojnosti tudi Komisija imajo dostop do tehničnih in statističnih podatkov, ki jih ima Evropska centralna banka. Europol ima dostop do takih podatkov po sporazumu med njim in Evropsko centralno banko skladno z ustreznimi določbami Konvencije o Europolu in določbami, sprejetimi na podlagi slednje.

Člen 4

Obveznost prenosa ponarejenih bankovcev za prepoznavanje

1. V soglasju z Evropsko centralno banko države članice imenujejo ali ustanovijo nacionalni analitski center (NAC) v skladu s svojim nacionalnim pravom in prakso.

2. Pristojni nacionalni organi dovolijo NAC pregled bankovcev, za katere obstaja sum, da so ponarejeni, in mu na njegovo zahtevo v analizo in prepoznavanje nemudoma predložijo potrebne vzorce vseh tipov bankovcev, za katere obstaja sum, da so ponarejeni, ter tiste tehnične in statistične podatke, s katerimi razpolagajo. NAC pošlje Evropski centralni banki vsak nov tip bankovca, za katerega obstaja sum, da je ponarejen, in ki ustreza merilom, ki jih je sprejela Evropska centralna banka.

3. Odstavek 2 se uporablja tako, da ne preprečuje, da se bankovci, za katere obstaja sum, da so ponarejeni, uporabijo ali zadržijo kot dokazno gradivo v kazenskih zadevah.

4. Evropska centralna banka sporoči ustrezne končne rezultate svoje analize in klasifikacije vsakega novega tipa ponarejenega bankovca pristojnim nacionalnim organom in Komisiji v skladu z njenimi področju odgovornosti. Evropska centralna banka sporoči rezultate Europolu v skladu s sporazumom iz člena 3(3).

⁽¹⁾ UL L 126, 26.5.2000, str. 1. Direktiva, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2000/28/ES (UL L 275, 27.10.2000, str. 37.)

⁽²⁾ Zbirka pogodb Društva narodov št. 2623 (1931), str. 372.

⁽³⁾ UL C 316, 27.11.1995, str. 2.

Člen 5

Obveznost prenosa ponarejenih kovancev za prepoznavanje

1. Države članice imenujejo ali ustanovijo nacionalni analitski center za kovance (CNAC) v skladu s svojim nacionalnim pravom in prakso.

2. Pristojni nacionalni organi dovolijo CNAC pregled kovancev, za katere obstaja sum, da so ponarejeni, in mu na njegovo zahtevo v analizo in prepoznavanje nemudoma predložijo potrebne zahtevane vzorce vsakega tipa kovancev, za katere obstaja sum, da so ponarejeni, ter tiste tehnične in statistične podatke, s katerimi razpolagajo. CNAC pošlje Evropskemu tehničnemu in znanstvenemu centru (ETSC) vsak nov tip kovanca, za katerega obstaja sum, da je ponarejen, in ki ustreza merilom, ki jih je sprejel Evropski tehnični in znanstveni center; v ta namen Evropska centralna banka predloži CNAC tiste tehnične in statistične podatke o ponarejenih kovancih evra, s katerimi razpolaga.

3. Odstavek 2 se uporablja tako, da ne preprečuje, da se kovanci, za katere obstaja sum, da so ponarejeni, uporabijo ali zadržijo kot dokazno gradivo v kazenskih zadevah.

4. ETSC analizira in razvrsti vsak nov tip ponarejenega kovanca evra. V ta namen ima ETSC dostop do tehničnih in statističnih podatkov o ponarejenih kovancih evra, shranjenih v ECB. ETSC sporoči ustrezne končne rezultate svoje analize pristojnim nacionalnim organom ter Komisiji in Evropski centralni banki v skladu z njunimi ustreznimi področji odgovornosti. Evropska centralna banka v skladu s sporazumom iz člena 3(3) sporoči navedene rezultate Europolu.

POGLAVJE 3

OBVEZNOSTI IN SANKCIJE

Člen 6

Obveznosti kreditnih institucij

1. Kreditne institucije in katere koli druge ustanove, ki opravljajo razvrščanje bankovcev in kovancev ter njihovo distribucijo v javnosti kot poklicno dejavnost, vključno z ustanovami, katerih dejavnost vključuje menjavo bankovcev in kovancev različnih valut, kot so menjalnice, morajo iz obtoka umakniti vse bankovce in kovance evra, ki so jih prejele in za katere vedo ali imajo zadostne razloge, da domnevajo, da so ponarejeni. Bankovce in kovance takoj predajo pristojnim nacionalnim organom.

2. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da za ustanove iz odstavka 1, ki ne izpolnjujejo svojih obveznosti v skladu z navedenim odstavkom, veljajo učinkovite, sorazmerne in odvračilne sankcije.

3. Države članice do 1. januarja 2002 sprejmejo zakone in druge predpise za uporabo tega člena. O tem nemudoma obvestijo Komisijo in Evropsko centralno banko.

POGLAVJE 4

SODELOVANJE IN VZAJEMNA POMOČ

Člen 7

Sodelovanje za zaščito evra pred ponarejanjem

1. Da bi učinkovito zaščitili evro pred ponarejanjem, države članice, Komisija in Evropska centralna banka sodelujejo na eni strani druga z drugo in na drugi strani z Europolom v skladu s Konvencijo o Europolu in z določbami, sprejetimi na podlagi slednje. V ta namen se Komisija in Evropska centralna banka pogodita, da bi pravočasno sklenili sporazum z Europolom.

2. Pristojni nacionalni organi, Komisija in Evropska centralna banka pri izvajanju svojih nalog sodelujejo zlasti pri:

- izmenjavi informacij o preprečevanju ponarejanja in boja proti dajanju ponarejenih bankovcev in ponarejenih kovancev v obtok;
- zagotavljanju rednih informacij o vplivu ponarejanja zaradi strateške analize;
- zagotavljanju vzajemne pomoči pri preprečevanju ponarejanja in boju proti dajanju ponarejenih bankovcev in ponarejenih kovancev v obtok, ki bo med drugim vključevala znanstveno pomoč in usposabljanje z logistično podporo držav članic.

3. V okviru vzajemne pomoči nacionalni centralni uradi iz člena 12 Ženevske konvencije in Evropska centralna banka ter, kadar je to potrebno, Komisija v okviru svojih pooblastil in brez vpliva na vlogo Eurola predvidijo sistem za posredovanje tehničnih podatkov (zgodnje opozarjanje).

Člen 8

Centralizacija informacij na nacionalni ravni

1. Države članice zagotovijo, da so, takoj ko se odkrije primer ponarejanja, informacije na nacionalni ravni sporočene nacionalnemu centralnemu uradu, ki jih nato prek Europolove nacionalne enote pošljejo Europolu.

2. Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev izmenjave informacij med nacionalnimi centralnimi uradi in Europolovo nacionalno enoto.

Člen 9

Zunanji odnosi

1. Komisija in države članice sodelujejo z državami nečlanicami in mednarodnimi organizacijami v tesni povezavi z Evropsko centralno banko. Tako sodelovanje vključuje pomoč, potrebno za preprečitev ponarejanja evra in boj proti ponarejanju, v skladu z določbami v zvezi s preprečevanjem nezakonitih dejavnosti, zajetih v sporazumih o sodelovanju in pridružitvi ter v predpristopnih sporazumih.

2. Svet zagotovi, da sporazumi o sodelovanju in pridružitvi ter predpristopni sporazumi med Evropsko skupnostjo in državami nečlanicami vključujejo določbe, ki omogočajo uporabo člena 3(2).

POGLAVJE 5

KONČNE DOLOČBE

Člen 10

Pristojni nacionalni organi

1. Države članice pošljejo Evropski centralni banki in Komisiji seznam pristojnih nacionalnih organov iz člena 2(b).
2. Ti sezname se objavijo v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah v skladu s Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti.

V Luxembourg, 28. junija 2001

Člen 11

Neodobreni bankovci

Kolikor je le mogoče, določbe iz členov 3, 4, 7, 8 in 9 veljajo za bankovce, izražene v evrih, ki so bili izdelani z uporabo zakonitih kapacitet ali opreme tako, da so bile kršene določbe, v skladu s katerimi pristojni organi lahko izdajo valuto, ali so bili dani v obtok tako, da so bili kršeni pogoji, v skladu s katerimi lahko pristojni organi dajo valuto v obtok, in brez privolitve navedenih organov.

Člen 12

Uporaba

Členi 1 do 11 imajo učinek v tistih državah članicah, ki so sprejele evro kot svojo enotno valuto.

Člen 13

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

Uporabljati se začne 1. januarja 2002. Vendar se za bankovce in kovance, ki še niso bili izdani, a so namenjeni za izdajo, uporablja od datuma objave.

Za Svet

Predsednik

B. ROSENGREN